

วัตถุประสงค์ของการศึกษาเรื่องนี้ เพื่อสำรวจและหาสาเหตุโรค ตลอดจนการพิสูจน์การเกิดโรคของสละพันธุ์เนินวงศ์ที่ปลูกในจังหวัดจันทบุรี โดยการสำรวจบันทึกลักษณะอาการโรคในแปลงปลูกสละ 5 แห่ง คือ ตำบลพลวง กิ่งอำเภอเขาฉกรรจ์, ตำบลวังข้าม อำเภอมะขาม, ตำบลตรอกนอง อำเภอขลุง, ตำบลโป่งโรงเข็น อำเภอโป่งน้ำร้อน และตำบลน้ำรัก อำเภอเมือง ของจังหวัดจันทบุรี เก็บตัวอย่างโรคมาศึกษาสาเหตุโรคในห้องปฏิบัติการและพิสูจน์การเกิดโรค โดยการปลูกเชื้อกลับลงบนสละปกติพบ 5 โรคได้แก่ โรคใบจุด โดยเชื้อก่อโรคไม่ใช่เชื้อรา เนื่องจากแผลใบจุดที่เกิดจากการปลูกเชื้อไม่เหมือนกับแผลใบจุดที่เกิดในธรรมชาติ โรคก้านช่อดอกเน่า เกิดในระยะเวลาที่สละเริ่มให้ผลผลิตเมื่ออายุ 3-4 ปี และพบกับสละที่ปลูกในร่มเงาไม้ผลอื่น ๆ ที่กำลังให้ผลผลิต เชื้อก่อโรคคล้ายคลึงกับเชื้อรากลุ่ม *Phytophthora* มาก แต่ไม่สร้างสปอร์ โรคช่อดอกเน่าและผลอ่อนกระเด็นหลุดพบมาก โดยเกิดร่วมกับด้วงวงจิวจำนวนมากด้วย จำเป็นต้องประเมินความเสียหายเพิ่มเติมว่าสาเหตุการเน่าเกิดจากด้วงวงจิวหรือเชื้อราในดิน โรคเห็ดราบนผลเกิดจากเชื้อรา *Marasmius palmivorus* Shaples. โดยพิสูจน์การเกิดโรคในสภาพห้องทดลองให้ผลการทดลองว่า อาการเน่าเหมือนกับเห็ดราบนผลในสภาพธรรมชาติ แต่ไม่พบดอกเห็ดบนผลเหมือนในธรรมชาติ โรคผลเน่าแฉับดำ พบเชื้อราสาเหตุโรค คือ *Rhizoctonia solani* Kuhn. โดยพิสูจน์การเกิดโรคในสภาพห้องทดลอง ให้ผลการทดลองว่าอาการเป็นเหมือนกับในธรรมชาติ แต่เส้นใยเชื้อราบนผลเน่าแฉับดำในธรรมชาติพบน้อยกว่าแนวทางในการควบคุมโรคของสละคือการใช้วิธีทางเขตกรรมมาช่วย คือ เมื่อปลูกสละในร่มเงาไม้อื่นจนกระทั่งสละโตอายุ 4 ปี ควรตัดไม้ร่มเงาออกบ้าง เมื่อสละให้ผลผลิต ต้องระวังไม่ให้คันแบกรับน้ำหนักผลมากเกินไป โดยการหาแนวค้ำยันไม่ให้ใช้วิธีการโยงทะลายผลกับทางใบ การค้ำยันทะลายผลนอกจากจะป้องกันไม่ให้ทางใบต้องรับน้ำหนักมากเกินไปยังเป็นการป้องกันเชื้อราในดินที่จะปลิวขึ้นมาที่ผล ลดโรคผลเน่าแฉับดำและเห็ดราบนผลได้

คำสำคัญ : สละพันธุ์เนินวงศ์, ผลอ่อนกระเด็นหลุด, ผลเน่าแฉับดำ, เห็ดราบนผล, ด้วงวงจิว, ก้านช่อดอกเน่า

ABSTRACT

TE 155281

The objectives of this study were to survey, find out and do Koch's postulates for the diseases infecting to Salacca planted in 5 surveying areas, Tambon Pluang Khaokitchakoot Sub-district, Tambon Wongsam Makham District, Tambon Trocknong Khlung district, Tambon Pongrongsen Pongnamron district and Muang district, Chantaburi province.

Sampled diseases from those regions were examined and reinoculated. The result showed 5 different diseases as follows : leave spot, flower stalk rot, flower rot, fruit-sprung disease and *Rhizoctonia* black - patch rot. From Koch's postulation process, it clearly indicated that leave spot disease was not caused from fungi because the appearance of reinoculated disease demonstrated differently from an illness due to natural causes.

Upon close examination, flower stalk rot, caused by non-spored *Phytophthora*, usually occurs to Salacca shrubs aged 3-4 years and covered by other fruit trees.

Flower rot and fruit – sprung disease tightly related to quantity of *Diocalandra frumenti* but confirmed study should be done to ensure whether it has integrated with soil fungi. Fruit rot was infected from *Marasmius palmivorus* and the reinoculated symptoms without mushroom was closely related to the infected fruits caused in natural way.

Eventually *Rhizoctonia* black patch rot, caused by *Rhizoctonia solani* Kuhn, showed the symptoms which are similar to the diseases with less black patch found in the natural environment. To control the infection the gardeners are strongly recommended to plant Salacca bush integrating with other fruit trees for partial shading. When they reach the age of 4-5 years, removal of the excessive sticks and leaves is necessary to balance weight of its fruits. Additionally to prop up the fruit clusters which move down wards onto the ground into a particular position by putting some sticks underneath or resting them against somethings that can support them from attaching the ground can reduce a lot of damage from soil fungi.